

SMINKEK

A másik arcunk

A szépségideál folyamatosan változik, a magazinok ontják magukból a néha határozottan meghökkenítő arcfestési ötleteket, a dekorkozmetikai termékek piaca pedig beláthatatlanul óriási. Az arc kendőzése azonban jóval többről szól az egyszerű tetszeni vágyásnál, az eredete meglepően spirituális.

A mai divatsmink abból a szertartásból alakult ki, amely során őseink különböző rituális és spirituális tevékenységek előtt olyan motívumokat festettek testükre és arcukra, amelyek a hitük szerint segítették őket az előttük álló megmérettetésben, mint amilyen például a vadászat, a harc, a férfivá avatás, a párválasztás, a házasság vagy a gyász volt. Az arc- vagy testfestés rituáléja egyetemes, minden kultúrában megtalálható: gondoljunk akár az észak-amerikai indiánok harci festésére, a dél-afrikai törzsek fehér testfestésére vagy az indiai hennadíszítésre. Későbbi korokban az arcfestés már nem kizárólag a vallási rituálékhoz kötődött: a testkultúra és a szépség ideájának megfogalmazása magával hozta az igényt arra, hogy az arc tökéletlenségeit elfedjék, és kiemeljék azt, amit az adott kor szépnek talált.

Korai leletek

Az egyik legelső lelet, ami bebizonyítja, hogy az emberiség már több évezrede használ sminket és különböző szépítőszereket, körülbelül 3000 évvel Krisztus előtről származik: régészek színezett krémek tárolására használt üvegcséket találtak egy egyiptomi első dinasztia korából származó sírkamrában. Későbbi korok festményein és szobrain is jól megfigyelhető, hogy az arcfestés az egyiptomi uralkodók és a tehetős réteg mindennapjaihoz tartozott. A híres egyiptomi szépség, Nefertiti mellszobrán is tisztán kivehető a feketével körberajzolt szem, a kihúzott szemöldök és a színezett ajkak. Később, a görög-római birodalomban a nők és bizonyos mértékben a férfiak is gyakran festették magukat: szénnel emelték ki a szemüket, krétát használtak a bőr fehéritéséhez, morzsolt habkövel tisztították fogukat, sőt még szőrtelenítettek is.

Ezek után némi változás következett az arcken-dőzés presztízsének megítélésében, hiszen a kö-

SZÉPSÉG TIPPEK AZ 1800-AS ÉVEK AMERIKÁJÁBÓL

Az elmúlt korokban rengeteg meglepő szépségápolási praktikát alkalmaztak, amelyek a 21. században gyakran igen furcsának tűnhetnek.

Szeplőhalványítás: tyúkhúr kicsavart levéhez adjunk háromszoros mennyiségű vizet, majd ezzel mossuk meg arcunkat minden reggel és este.

Arcbőr világosítása: keverjük össze egy kávéskanál kénport, egy borospohárnyi lime lével, fél pohár glicerinnel és egy csésze rózsavízzel. A keveréket alkalmazzuk minden este, hagyjuk fent éjszakára is.

Szemránckrém: olvasszunk fel viaszt, adjunk hozzá kétszeres mennyiségű liliombimbó kicsavart levét, ugyanennyi mézet, egy kevés rózsavizet és pár csepp rózsolajat. Keverjük jól össze, és alkalmazzuk naponta kétszer.

zépkeri keresztény Európában az arcfestés szinte bűnnek számított, erős, színes sminket kizárólag a prostituáltak viseltek. A kor szépségideálja a hófehér bőr volt, amely a jólét és a gazdagság

Az arc- vagy testfestés rituáléja egyetemes, minden kultúrában megtalálható.

egészség & szépség

szimbólumává vált. A korabeli hölgyek ezt az elképzelhető legdrasztikusabb módokon próbálták elérni: előfordult, hogy érvágást ejtettek magukon, és így tűntették el az étellel teli, pirosszposzgás színt az arcukról, de elterjedtek voltak a szinte kivétel nélkül mérgező bőrhalványító készítmények is.

Változó szerepben

A középkort követő századokban az arcfestés elfogadottsága és szerepe szinte országról országra és uralkodóról uralkodóra változott. A francia uralkodók nagy hódolói voltak a különböző szépítőszereknek, festékeknek és praktikáknak, míg az angol udvarban általában megvetették a festett arcú férfiakat és nőket, mert úgy gondolták, titkolnak valamit. Később – természetesen nem tudatosan – ugyanezt használták fel, amikor az 1600-as években a brit udvartartás és nemesség körében elterjedt az arcfestés, amellyel egészséges színt kölcsönöztek arcuknak, ezzel ellensú-

lyozva a különböző járványok és betegségek okozta sápadt arcszínt.

Az 1800-as években újból divattá vált a sápadt bőrszín, de az arc festése és a különböző szépítőszerek használata lassan kezdett elterjedni: az erős, kihívó smink még mindig a prostituáltak és a színésznők „kiváltsága” volt, de a szinte észrevehetetlen, natúr- és pasztellszínek használata már megjelent a legtöbb tehető és középosztálybeli nő repertoárjában. Az ekkor használt szépítőszerek többségét otthon, konyhai alapanyagokból állították elő az asszonyok, ilyen volt például a zabkásás, mézes, tojásfehérjés pakolás vagy a rózsavizes artisztí-

MUNKÁBA ÉS BULIKRA

A sminkmester szerint a feltűnő stílust tudni kell viselni, hétköznapra vagy munkába inkább válasszunk inkább valami kevésbé erős sminket. Olyat, amit ismerünk és szeretünk: ne most próbáljuk ki a legújabb pink színű rúzsunkat vagy a legmodernebb technológiával készült szempillaspirálunkat, mert kényelmetlenül érezhetjük magunkat. A szemünkre használjunk kellemes föld-, natúr- vagy pasztellárnyalatokat, a merészebb színeket inkább hanyagoljuk, hiszen azt akarjuk elérni, hogy ránk figyeljenek, minket lássanak, ne pedig a sminkünket. A finoman árnyalt szemek, szépen kifestett fekete szempillák egységes, komoly képet sugároznak, azt sugallják, hogy nyíltak vagyunk, nem akarjuk elterelni interjú-/tárgyalópartnereink figyelmét a lényegről.

Az esti buli esetében a sminkes eszköztár teljesen megváltozik, Varró Szilvia azt ajánlja, hogy itt már használjunk bátran a stílusunknak, személyiségünknek és a korunknak megfelelő színeket. A színes, átmenetes sminket rendkívül divatosak manapság, de vigyázni kell velük, mert gyakorlatot és ügyességet igényel egy-egy ilyen látvány elkészítése. És persze ekkor is ügyelnünk kell az összhangra és az egységes végeredményre. A kevésbé gyakorlottaknak a füstös sminket szokták ajánlani, itt nem kell aggódni, ha nem sikerül tökéletesre, mert az „épp az ágyból ugrottam ki” hatás megint nagyon kedvelt. Divatos buli smink még az erős, akár 3-4 milliméter vastagon tussal kihúzott macskás szem, amelyhez valamilyen erős színű rúzszt is választhatunk.

A smink alkalmas egy adott közösséggel, társadalmi vagy kulturális csoporttal való identifikáció jelzésére is, így az arc festése alapján képesek vagyunk „besorolni” a másikat, és magunk is meg-erősíthetjük ezzel egy kiválasztott csoporthoz való tartozásunkat.

Hollywood diktál

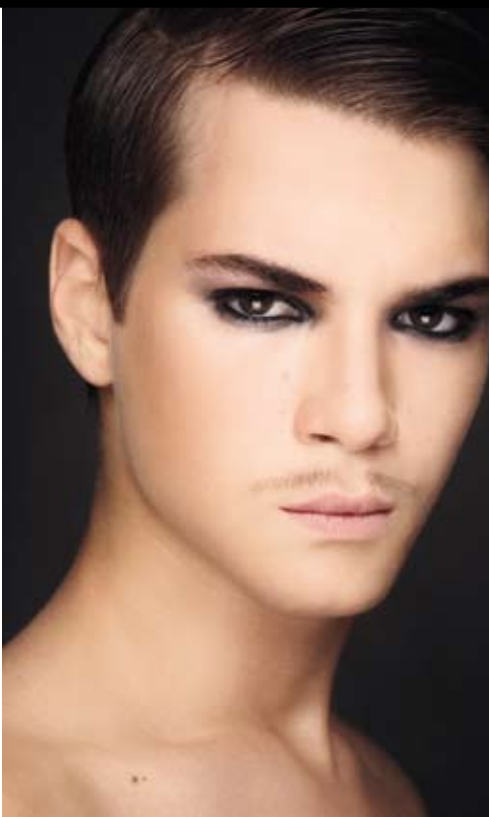
A 19. század segített ugyan elfogadtatni az arcfestést, de az igazi áttörés a 1910-es években következett be. Ekkor dobták piacra az első szempillaspirált, amelyet a feltaláló saját húgáról, Mabelről nevezett el, és később Maybelline márkaneven híresült el. Ugyanebben az évtizedben jelentek meg az első préselt kőpúderek, rúzsok, préselt arcpirosítók és szemhéjpúderek. Az 1920-as évekre az arcfestékek tömegtermelése magával hozta a szépségideál változását is: a vérvörös ajkak és kifestett szem elengedhetetlen volt az emancipált, független nő számára.

HALÁLOS SZÉPSÉG

A mai arcfestés kialakulásának századai során rengeteg alapanyaggal próbálkoztak a szépülni vágyó hölgyek és urak, de ezek között gyakran akadtak káros vagy éppen halálos szépítőszerek is. Az ólom és a higany közkedvelt alkotóeleme volt a különböző arckrémeknek és bőrhásványítóknak, amelyek nemcsak a bőr gyors öregedését, hanem hajhullást, gyomorproblémákat és akár halált is okozhattak. Az 1800-as években a köztudottan mérgező amarillisz nedvéből készített cseppeket arra használták, hogy a hölgyek szeme még szebben csillogjon. Sok hölgy tisztában volt szépítőszerei mérgező hatásával, de többre értékelték a hosszú életnél a szépen csillogó szemet és a fehér orcát.

Forrás: Ellis

A 19. század segített ugyan elfogadtatni az arcfestést, de az igazi áttörés a 1910-es években következett be.

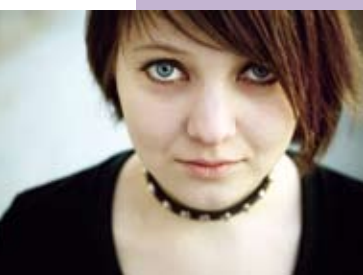
Az 1930-as évektől kialakultak a maihoz hasonló sminktrendek, amelyek szinte egytől egyik valamelyik hollywoodi filmsztárhoz kötődtek: Audrey Hepburn macskaszemei, Grace Kelly királynői szépsége, Sophia Loren bujasága, Elizabeth Taylor egyiptomi sminkje, Marlene Dietrich ceruzaszemöldöke és bánatos tekintete vagy éppen Marilyn Monroe vörös ajkai és szépségpöttye teremtette meg az éppen aktuális divatot, amelyhez mindenki más tudatosan vagy éppen tudatalanul idomulni vágyott. Hollywood fénykorától kezdve diktálta a divatot nemcsak ruházatban, de sminkben és arcápolásban is – a tendencia a mai napig töretlen.

Hagyományok, színek

Az arcfestésnek minden kultúrában megvan a hagyománya, de egyes népeknél a mai sminkelés több évezredes múltra nyúlik vissza. Ilyen az indiai kultúra, ahol szinte az idők kezdete óta létezik az arc-, test- és hajfestés, és mind a mai napig fontos

AZ EMO STÍLUS

Még mindig divatos bizonyos fiatalok körében az emo stílus, amelynek követői általában szembe fésült, elől hosszú, hátul rövid haját hordanak, és gyakran a fiúk is ugyanúgy festik magukat, mint a lányok. „Az emo sminkhez vastagon feketével árnyalják a szemet, az arcbőrt pedig nagyon világos árnyalatúra, egészen sápadtra alapozzák, a körmökre éjfékete vagy vérvörös lakk kerül. Esetükben az erős smink és az arcba hulló haj is azt erősíti, hogy a festék mögé bújva nem

kell annyit megmutatniuk magukból, a fiúk és a lányok egyforma arca pedig az összetartozás, az egy csoportba tartozás érzését erősíti” – magyarázza Varró Szilvia. Szerinte egyébként nemcsak az emo hordozza saját stílusának egyértelmű jegyeit, hiszen más-más sminket hord egy rocker, egy punk vagy egy metálós fiatal, de ezek a különbségek már évtizedek óta fent állnak, gondoljunk csak a Depeche Mode rajongókra, vagy a Cure zenekar híveire. A fiatalok identitáskereséséhez hozzátartozik, hogy először egy csoport tagjaként kell definiálni magukat, azután tudják megtalálni a saját helyüket, értékeiket.

A 20. század végén és századunk első évtizedében a divatdiktátorok egyre gyakrabban és egyre merészebben nyúltak különböző kultúrák meghatározó sminkhagyományaihoz.

Forrás: Ellis

Hollywood fénykorától kezdve diktálta a divatot nem csak ruházatban, de sminkben, arcápolásban is – a tendencia a mai napig töretlen.

részét képezi a tradícióknak. Vallási ünnepek, fesztiválok vagy egyéb rituálék alkalmával szinte az egész testre hagyományos motívumokat festenek hennával, amelyet már a bronzkorban is a bőr megfestésére használtak Észak-Afrikában és a Közel-Keleten egyaránt. Indiában az esküvő előtt a menyasszony teljes kéz- és lábfejét ellátják aprólékos virágmotívumokkal, amelyeket a család nőtagjai festenek rá. A hiedelem szerint minél sötétebbre sikerül az ünnepi hennafestés, annál jobb feleség válik majd a menyasszonyból, és annál jobban fog boldogulni anyósával.

A japán kultúrában a gésák sminkje a legmeghatározóbb, amelynek hagyományai ugyancsak több száz évvel ezelőtt alakultak ki. A gésák arcát, nyakát, mellkasát és hátát fehér alapfestéssel fedik be, szemüket feketével, ajkukat vörössel emelik ki. A fehér festék tradicionálisan rizsporból készült, a piros színt pedig a sáfrányos szeklice összezúzott szirmaiból nyerték; természetesen a jelen kor gésái már modern sminktermékeket használnak.

A kínai kultúrában a smink és arcfestés szerepe a tradicionális opera műfajban a legfontosabb. Ennek hagyományai a 3. századig nyúlnak vissza. Az opera szereplői egytől egyig teljes arcot elfedő, tradicionális sminkben léptek fel. Az arcfestés mintázatából és színeiből a néző megismerheti az adott karakter jellemző személyiségi jegyeit, tulajdonságait, korát, érzelmeit, társadalmi státuszát és akár a sorsát is. A vörös például a hűség és a bátorság színe, a fehér a gyanakvó és gonosz

karakterek sminkjében kap nagy szerepet, míg a fekete erő és komolyságot sugall.

Természetesen ezen díszítések nem csak a tradicionális környezetben állják meg a helyüket: a 20. század végén és századunk első évtizedében a divatdiktátorok egyre gyakrabban és egyre merészebben nyúltak különböző kultúrák meghatározó sminkhagyományaihoz, amelyeket apró változtatásokkal és finomításokkal beemelték az épp meghatározó trendbe. Ilyen például a modern gésasmink, amelyet Britney Spears, Madonna és Kyle Minogue is népszerűsített, vagy a Katy Perry, J-Lo, Rosario Dawson, Vanessa Hudgens és még rengeteg más sztár által büszkén viselt hennafestés is.

Jelek, szimbólumok

Ahogy a régmúlt korokban az arcfestés különböző jelentéstartalmakat hordozott, úgy napjainkban is fontos kulturális, szociológiai jelentéssel bír, hogy valaki milyen stílusban, mely trend szerint festi meg a „másik” arcát. A smink alkalmas egy adott közösséggel, társadalmi vagy kulturális csoporttal való identifikáció jelzésére is, így az arc festése alapján képesek vagyunk „besorolni” a másikat, és magunk is megerősíthetjük ezzel egy kiválasztott csoporthoz való tartozásunkat. Varró Szilvia sminkmester szerint már nem lehet évszázadokat meghatározó irányzatokról beszélni, hiszen a sminktrendek szinte hónapról hónapra változnak, de létezik egy-két irányzat, amely viszonylag régóta tartja magát. Ilyen például a füstös szem, a natúr arcfestés, a keleti, gésás hangulatú smink vagy a cicásan kihúzott szem.

A hollywoodi álomgyár sem állt le, nekik köszönhetően az elmúlt pár évben ismét divat lett a „pin up girl” stílus, mely a 20. század közepén hódító amerikai nőideál idézi. A smink kötelező elemei a hibátlanul alapozott bőr, a tussal vékonyan kihúzott macskás szem és a mély, klasszikus vörös ajkak. „A pin up smink viselői tisztában vannak nőiességükkel, és nem félnek megmutatni azt. Ez nem feltétlenül jelent tökéletes alakot, mindössze annyit, hogy elégedettek vagyunk azzal, amilyenek vagyunk” – summázza Varró Szilvia.

■ B.K.

KAPCSOLÓDÓ CIKKEK

life-style.hu

- ▶ http://ajanlo.life-style.hu/szajfeny_teszt
- ▶ <http://ajanlo.life-style.hu/szempillaspiral>
- ▶ http://ajanlo.life-style.hu/ferfi_smink
- ▶ <http://ajanlo.life-style.hu/virtualis>

